

Književnost.

Knjižnice za mladino je izšel 15. snopič z naslovom „Zeleni listi“. Kratke pripovedi za otroke, stare 6 do 10 let. Po Francu Wiedemanu poslovenil Anton Brezovnik, učitelj v Vojniku. Obsega 24 zelo ljubkih, zanimivih, kratkočasnih in ob enem za mladino poučljivih povestic. Prepričani smo, da boe mladina izmed vseh do sedaj izšlih snopičev ta snopič najraje čitala in imela tudi največ koristi od njega, kajti iz vsake povestice veje lep nauk, katerega se boe mladina nehoté poprijela. — G. založnik toži, da se za letošnje leto ni še oglasilo niti 400 naročnikov! Čudno! To je dokaz, da ne stori vsak učitelj gledé na razširjenje „Knj. za ml.“ svoje dolžnosti. Ko bi se zavezal vsak učitelj, pridobiti temu za naš ljubi narod toli važnemu podjetju, na leto vsaj dva naročnika, gotovo bi potem „Knj. za ml.“ izvrstno vspevala. Saj smo vendar učitelji v prvi vrsti poklicani, da delujemo ne samo v šoli, temveč tudi zvonaj šole v blagor izročene nam mladine. Vzgledujmo se nad našimi brati Čehi; tamkaj je skoraj ni družine, da ne bi imela svoje knjižnice za mladino. In kedo je vzbudil češke roditelje, da se tako zavedajo naloge pri vzgojih otrok? Gotovo nihče drugi, kakor češki ljudski učitelj! Zadnji čas je, da se i slovenski učitelji zdramimo ter kar naj več mogoče storimo, da pride „Knj. za ml.“ v vsako slovensko hišo. Kjer pa revščina tega ne dopušča, naj pa store krajni šolski sveti, občinski zastopi in naše posojilnice svojo dolžnost v tem pogledu. Ne držimo torej križem rok; pero v roko in pišimo za „Knj. za ml.“, naročujmo jo in širimo jo med našim ljudstvom. „Zaveza“, ustanoviteljica „Knj. za ml.“, študiraj pridno to vprašanje ter ukreni vse potrebno, da si pridobi „Knjižnica za mladino“ stalno bodočnost.

Pomladni glasi. Posvečeni slovenski mladini. Z 8 slikami. VI. Uredil in založil Matija Prelesnik. Kakor vsako leto, tako so podarili naši bogoslovci tudi letos slovenski mladini prav lep dar za piruhe. Odveč bi bilo, pisati daljšo oceno; saj vemo, da so se „Pomladni glasi“ tako priljubili naši mladini, da vsako pomlad komaj čakajo na novi zvezek. Prepričani smo, da boe mladina tudi po letošnjem zvezku z največjim veseljem segla, kojega ji od srca privoščimo in prav tople priporočamo. Cena: broširana 30 kr.; v polplatno vezan izvod 40 kr.; v celo platno 55 kr.; po pošti 5 kr. več. Dobi se pri Evg. Lampetu, bogoslovcu v Ljubljani.

Teoretično-praktična pevska šola. Izdaja za c. kr. učiteljske pripravnike. Spisal Anton Förster. Cena 75 kr. a. v. Ljubljana. Tiskal in založil Rudolf Milic. 1895. Ministerstvo za uk in bogočastje je dovolilo, da se sme rabiti ta pevska šola na učiteljskih; zato jo učiteljsčnikom prav tople priporočamo. Pa tudi učiteljem-pevovodjem bodo prav dobro služila.

Zemljepis za meščanske šole. Spisal Fr. Orožen, profesor na c. kr. učiteljski v Ljubljani. Druga stopnja. Z 8 slikami. Vezana knjiga stane 40 kr. V Ljubljani 1894. Tiskal in založil Rudolf Milic. Čitateljem „Učit. Tov.“ je Orožnovo ime dobro znano po njegovih praktičnih in poučljivih spisih, koje objavlja v našem listu. Povemo samo, da je knjiga spisana natančno po učnem črtzu za osemrazredne ljudske šole, kateri se sicer od onega za meščanske šole nekoliko razlikuje, a vsejedno boe gotovo tudi meščanskim šolam ta knjiga dobrodošla. Sicer se nam pa zdi bolj praktično, da je knjiga spisana po črtzu za 8razredne ljudske šole, ker imamo teh vendar le več, kakor pa meščanskih šol. Ta, zelo praktično sestavljena knjiga pa ne bo samo učencem in učenkam meščanskih šol in 8razrednih ljudskih šol dobro služila, ampak priporočamo jo tudi č. učiteljstvu kot pomožno knjigo pri zemljepisnem pouku. Pisatelj obravnava v drugi stopinji Avstrijo prav natančno in potem pa Evropo. Posebno srečno izbrane in praktične se nam zdé „Naloge“, katere je pisatelj knjigi dodal; n. pr. 1. Na katere države meji naše cesarstvo? 2. Katera so poglavitna pogorja v državi? 3. Kje je najvišji vrh v cesarstvu i. t. d. Vseh nalog skupaj je 60. Knjigo kar najtopleje priporočamo.

Majka u rada za Boga i Hrvatsku. (Mati pri delu za Boga in Hrvatsko) ili dar hrvatskim ženama poklanja Ivan Nep. Jemersić, župnik grubišnopoljski. Pod tem naslovom je izšlo že tretje izdanje te znamenite knjige v kratki dobi poldruga leta. Slovenski prevod pa izda „Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici tekom poletja v lično tiskani knjigi, obsegajoči 12 do 13 tisk. pol. Cena v razprodaji 60 kr., po pošti 70 kr., kolikor stane izvirnik. — Za tiste rodoljube pa, ki se naprej naroče in pošljejo denar do konca vel. travna t. l. znaša cena le 50 kr. s poštnino vred.

Národna vzgoja. Slovenskemu narodu spisal Josip Ciperle. Izdalo in založilo „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.“ Pedagogiške knjižnice V. zvezek. Cena 30 kr.; po pošti 3 kr. več. Dobiva se pri upravnistvu „Učit. Tovarisa.“

Učiteljski večeri. Zbirka „Listkov“ iz „Učiteljskega Tovarisa“ leta 1895. Pedagogiške knjižnice IV. zvezek. Dobiva se pri upravnistvu „Učiteljskega Tovarisa“ po 20 kr. Več o teh dveh knjigah v jedni prihodnjih števil.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. Občni zbor „Slov. učiteljskega društva v Ljubljani.“ (Konec.) Knjižničar g. Janežič poroča.

Slavni zbor! Društvena knjižnica je štela vlani 570 zvezkov in posebni oddelek starih šolskih knjig pa je imel 23 raznih knjig.

Knjižnica se je pomnožila za 3 knjige „Slov. Matice“, za 17 letnikov „Novic“ (darilo g. c. kr. učitelja Srečko Stegnarja) in za 18 pedagog. letnikov, ki dohajajo društvu potom zamene za „Učit. Tov.“; posebnemu oddelku starih šol. knjig pa je prirastlo 30 knjig, katere je daroval pokojni Matej Močnik.

Dorasle knjige, izuzemši „Novic“, še niso vezane in tudi ne urejene, ker ni prostora v društveni omari. Da bo mogoče vzdržavati red, treba bo omisliti še jedno omaro. Izposodilo se je t. l. 14 društvnikom 45 knjig.

Predlogi: a) Ker je gosp. c. kr. učitelj Srečko Stegnar daroval društveni knjižnici 1846., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 59., 61., 63., 68., 69., 70., 71. in 73. letnik „Novic“ si usojam predlagati, da se mu izreče za ta veledušni dar pismena društvena zahvala.

b) Napravi naj se neobhodno potrebna druga omara za društveno knjižnico in najame po dogovoru društev: sl. „Narodna šola“ in sl. „Vdovsko društvo“ za vsa tri društva skupna soba, kjer naj bi se hranilo imetje omenjenj društev. (Sprejeto.)

Občni zbor je izrekel g. F. Stegnarju zahvalo za darovanih 17 letnikov Novic. H knjižničarjevemu predlogu dostavi še g. Jak. Dimnik, da naj se v slučaju, ako se najame soba, kupi Slomšekova slika. Vsi predlogi so se sprejeli.

G. Dimnik Jak. je poročal o nabiranju darov za Praprotnikov spomenik ter povedal, da se je do sedaj nabralo 175 K. K poročilu je g. Fel. Stegnar pripomnil, da odbor napravi kak načrt in proračun in s tem potem pred občinstvo stopi, tako bode nabiranje uspešnejše napredovalo. Se je sprejelo.

O sedmi točki t. j. „Kako praznujmo 50letno vladanje našega cesarja“ — je poročal tudi g. Jak. Dimnik, kar je bilo že v „Učit. Tov.“ priobčeno.

O ureditvi plač je poročal g. Luka Jelenec ter stavil predlog: Ljudsko učiteljstvo na Kranjskem naj vložijo letos prošnjo na visoki deželni zbor za ureditev plač po teh le načelih: a) Dosedanji sestav krajin razredov, ki ima toliko slabih nasledkov, nadomesti se naj s sestavom osebnih razredov po službenih letih, kateri jamči bolj enakomerno razdelitev plačilnih dohodkov. b) V ta namen naj se ustanovi za učitelje na Kranjskem osebni status, v katerega bi se uvrščali z ozirom na že prebita službena leta. c)